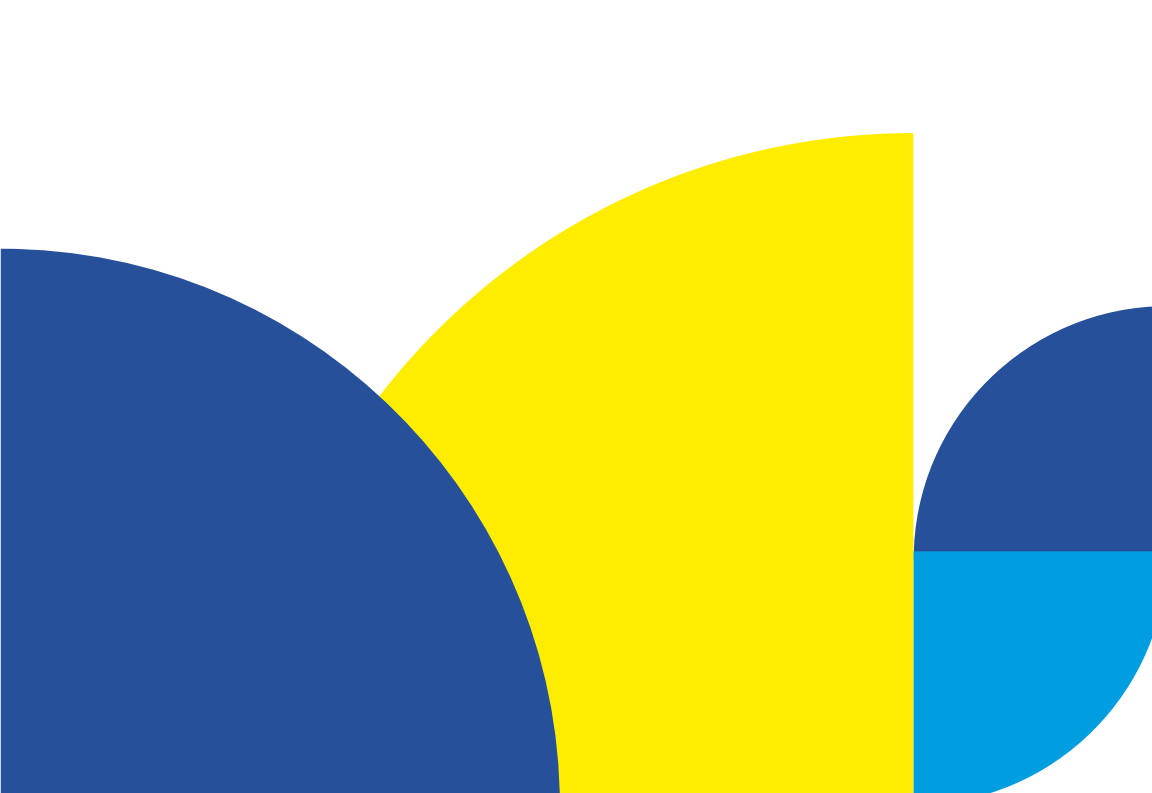

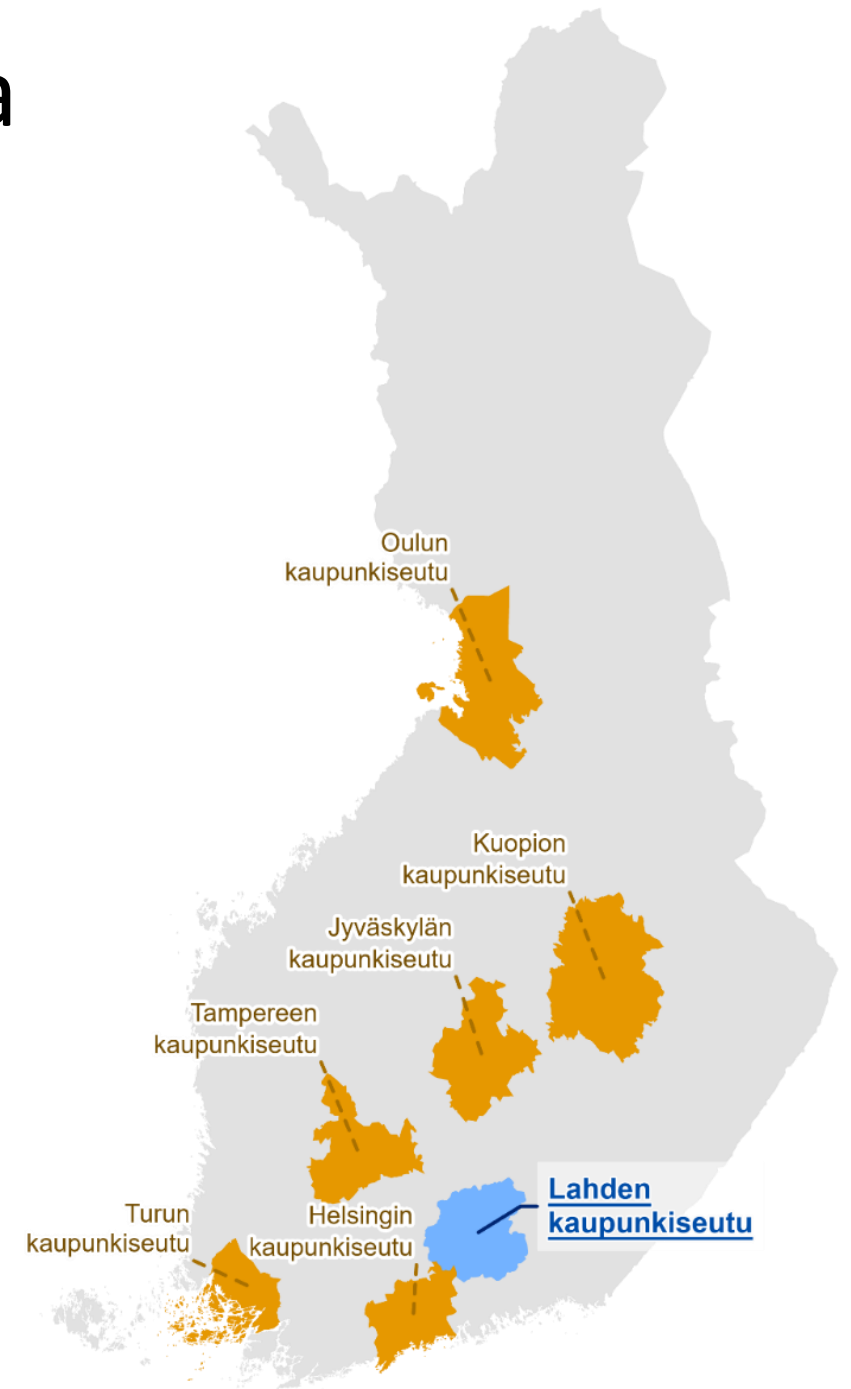
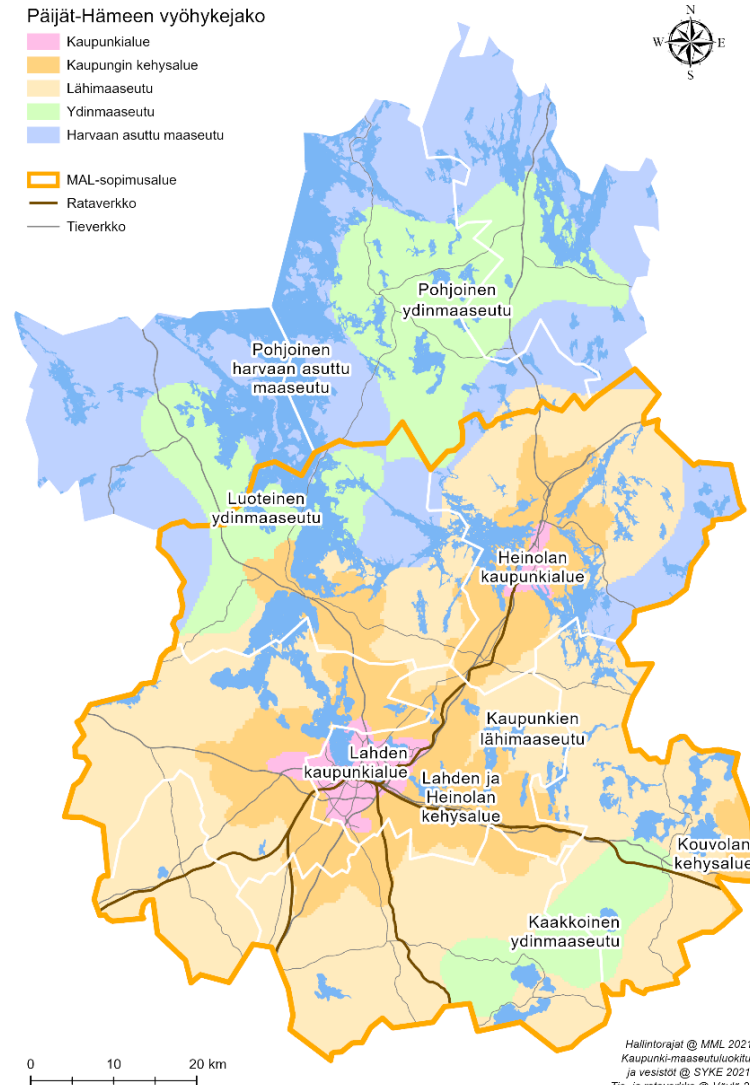

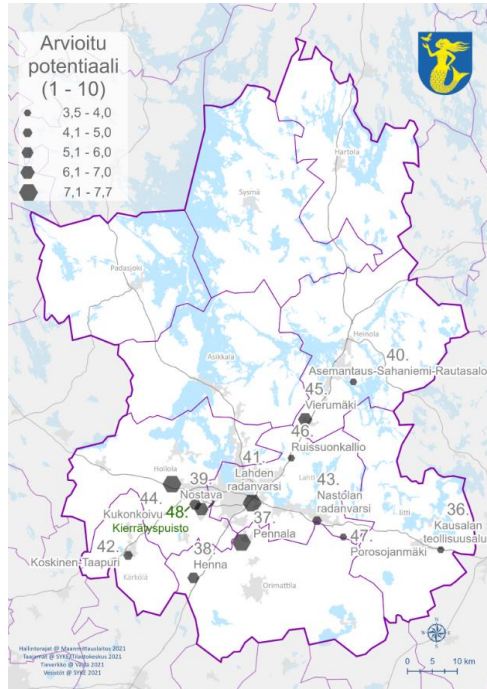
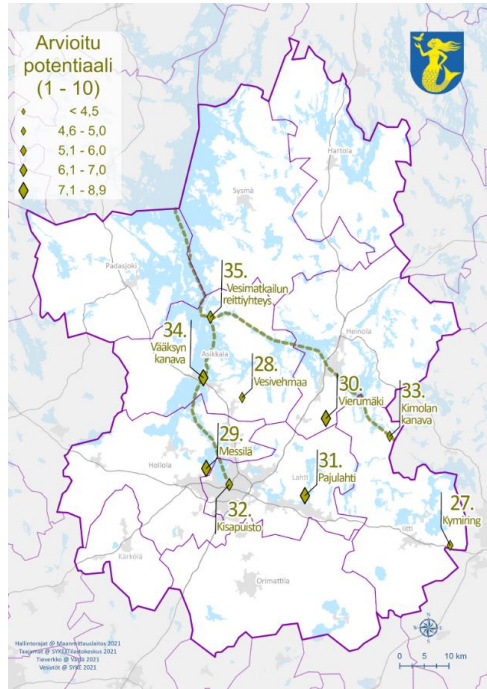
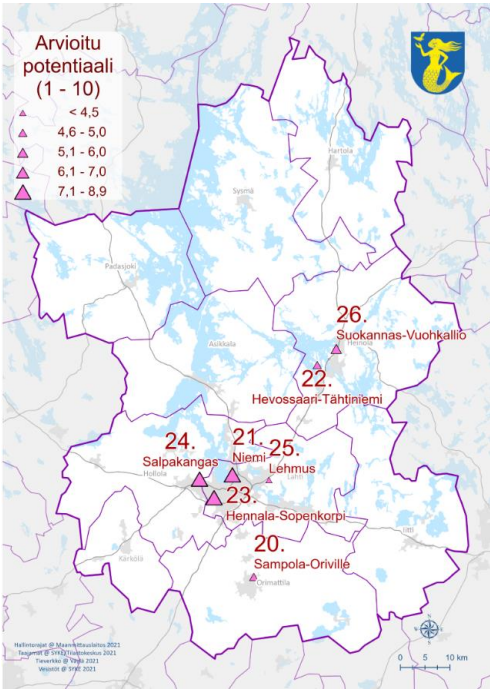
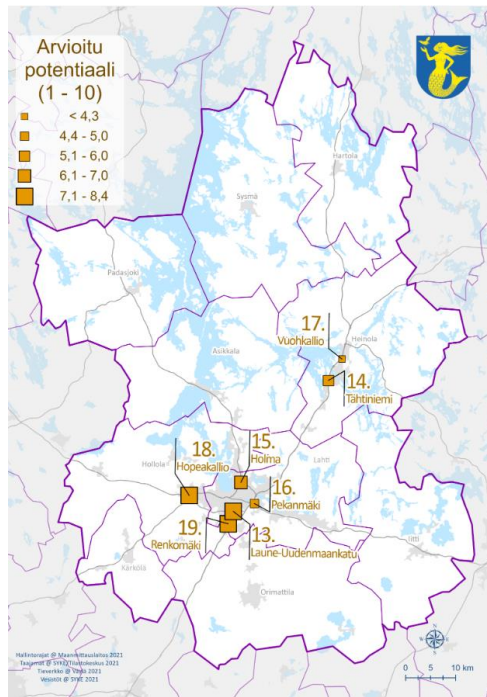
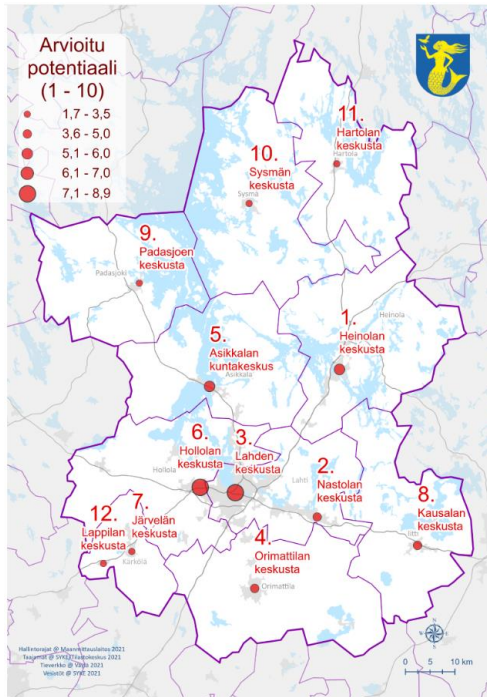
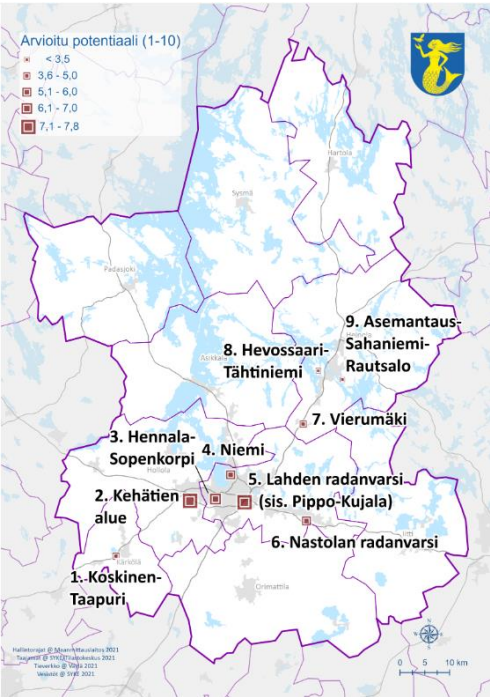
Elinkeinot ja työpaikat Lahden kaupunkiseutusuunnitelmassa KAUPSU-työpaja 25.11.2022

Niina Ahlfors
aluesuunnittelujohtaja

Lahden kaupunkiseutusunnitelma

Päijät-Hämeen rakennemalli

HOLLOLA

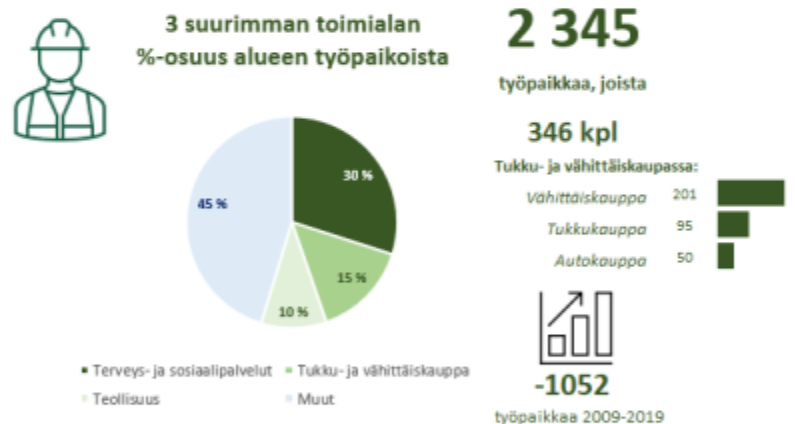
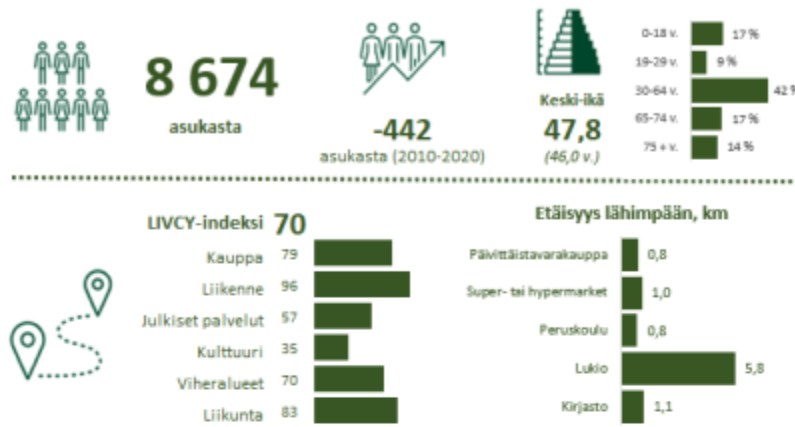
Hollola

kuntakeskus

Ominaisuus	Kategoria
 Hierarkiataso	Seutukeskus
 MK-merkintä (nyk)	C
 Aluetyyppi	Ulompi kaupunkialue
 Saavutettavuus	Alakeskuksen jalankulkuvyöhyke / intensiivinen joukkoliikenne
 Keskusten luonne	Pikkukaupunkimainen
 Maiseman ja kulttuuriympäristön identiteetti	Tienvarsitaajama, Salpausselän lakialueella
 Luonnonympäristön identiteetti	Salpausselkä I, järviluonto
 Kauppa ja palvelut	Monipuolisen tarjonnan kaupunkikeskus (yli 30 000 k-m2)
 Julkiset palvelut	Erikoistuneiden julkisten palveluiden keskittymä (lukio*, terveydenhoito, kirjasto)
 Vapaa-ajan ja matkailun (tai muun) vetovoima	Urheilu ja liikunta, kulttuuri, virkistys

* Hollolassa ei enää omaa lukiota

Tunnusluvut

Keskusrakenne:

Keskustan alueelle on sijoittunut sekoittuneita toimintoja uudesta kerrostaloasumisesta kivijalkaliikkeisiin ja -palveluihin, toriin ja päivittäistavarakaupan suuryksikköön. Välittömässä läheisyydessä pienteollisuusalue, jossa tilaa vaativan erikoiskaupan suuryksiköitä, leipomo, huonekalujen valmistus ja padel-sisäpelikeskus.

Paikalliskulttuuri:

Hollolan kuntakeskuksessa sijaitsee kuntalaisen arjen palvelujen keskittymä päivittäistavarakaupasta julkisiin palveluihin. Keskustan tuntuman maamerkkejä ovat 2000-luvulla valmistuneet kirjasto ja kirkko.

Maisema ja kulttuuriympäristö:

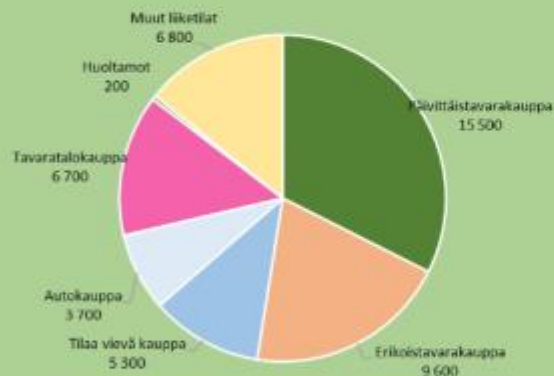
Hollolan kuntakeskus on rakennettu 1960-luvulta alkaen Salpausselän deltaxi laajentuneelle laelle ja koostuu modernin ajan rakennusperinnön tyyppialueista sekä -kohteista. Suppamaastot ja pieniä järviä ympäröivät viheralueet on säilytetty virkistyskäytössä.

Hollola kuntakeskus

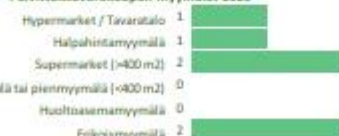
KAUPPA JA ELINKEINO

- Ankkuritoimijoita:** Prisma, K-Supermarket, Lidl, Tokmanni
- Toimialat:** päivittäistavarakaupan monipuoliset palvelut, keskustassa jonkin verran erikoiskauppaa ja kaupallisia palveluita. Salpakankaan teollisuusalue painottunut suuremman valikoiman myymälöihin

Hollola - kerrosala yht. 47800 m²

Päivittäistavarakaupan myymälä 2020

Kaupan ja palveluiden kehittäminen

- Päivittäistavarakauppa:** mahdollisuudet kehittää ja laajentaa kaupan konsepteja, uudet lähipalvelusijainnit näkyville paikoille kehittyvillä asuinalueilla
- Erikoistavarakauppa:** palveluiden kehittyminen (päivittäistavarakaupan) ankkuritoimintoihin nojaten
- Palvelut:** arjen lähipalvelut (ravintolat, terveys, liikunta), synergiat esim. julkisiin palveluihin sekä muuhun kaupan tarjontaan

TULEVAISUUTTA KOHTI

Vahvuustekijät, joiden varaan keskuksen kehittäminen voisi perustua

Julkisten ja kaupallisten palvelujen keskittyminen tiiviiksi asiointikeskustaksi - synergiamahdollisuudet

Palvelujen monipuolistuminen keskustan viihtyisyyttä ja elävyyttä kehittämällä, asuinrakentamisella tiivistämällä, rakennusperintöä ja uusien maamerkkien vetovoimaa hyödyntäen

Keskusta-alueen ja lähiympäristön tiivistäminen

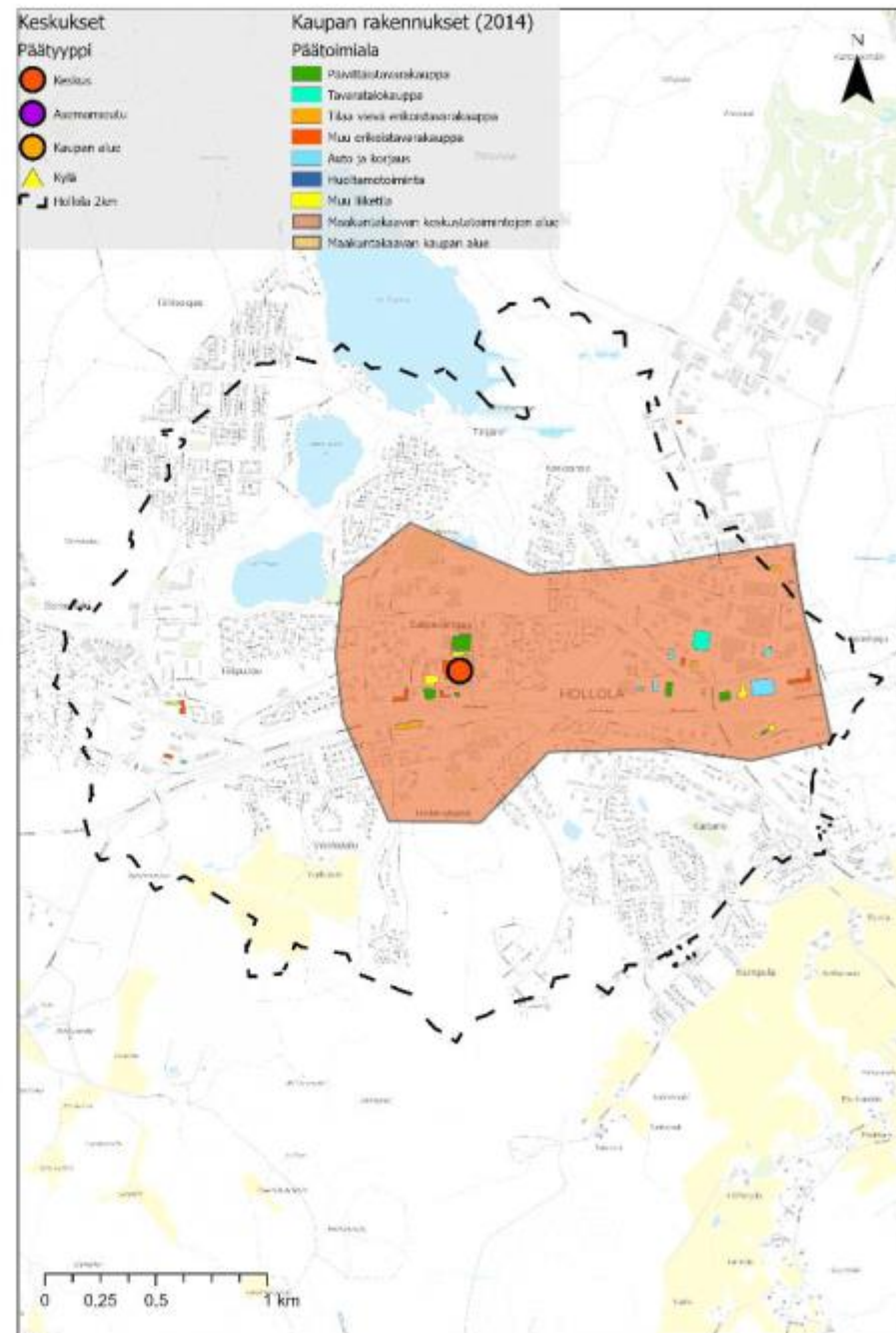
Haasteet, jotka keskuksen kehittämisessä tulisi huomioida

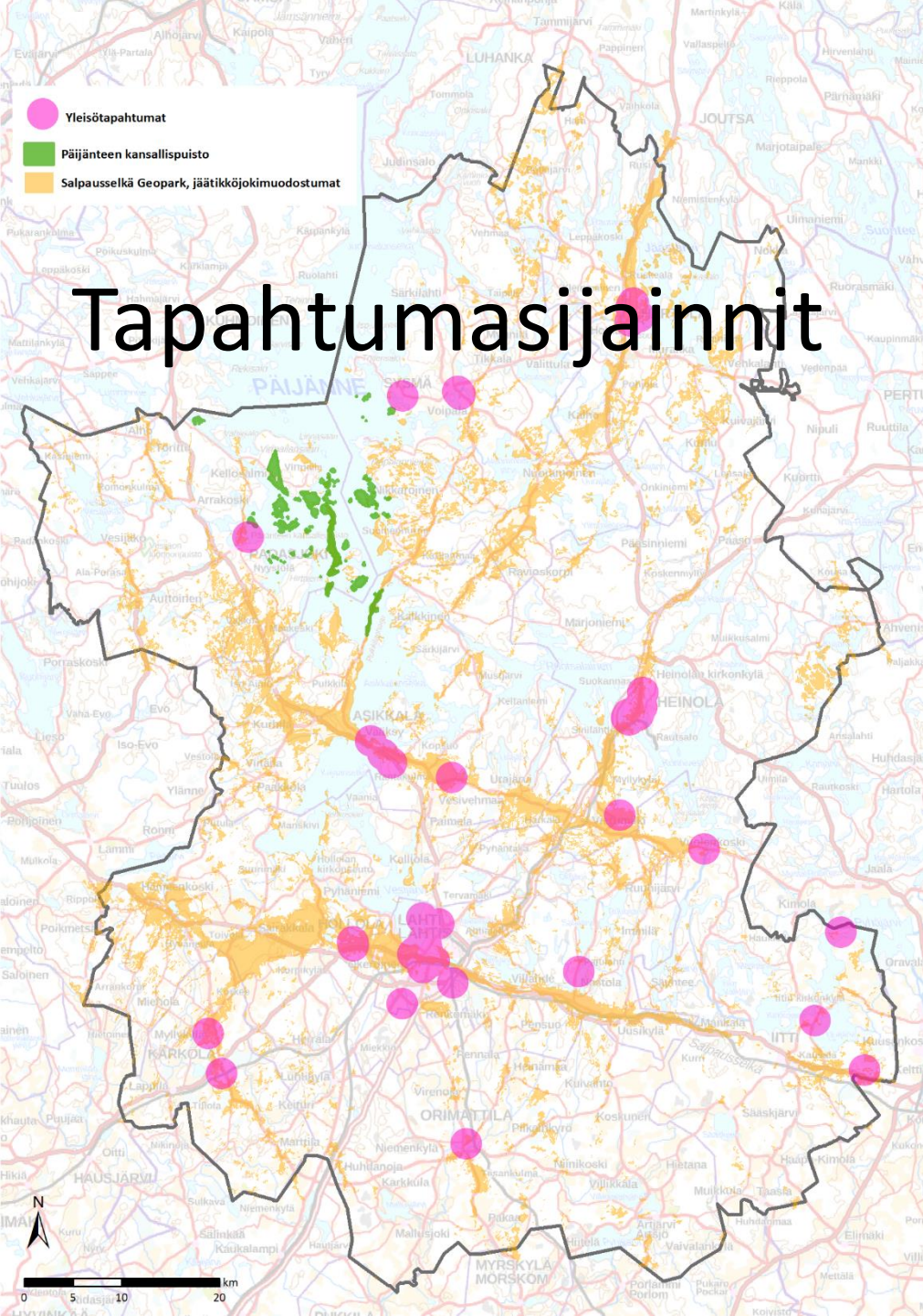
Erikoisliikkeiden mahdollisuudet kilpailla kaupan suuryksiköiden kanssa, mikäli Salpakankaan teollisuusalueen vetovoima kasvaa

Kävelykeskustan rakenteen mittakaavalliset haasteet - koetun saavutettavuuden heikkous, yhtenäisen asiointiympäristön puuttuminen ja ajoneuvoliikenne erotettu osittain kävely- ja pyöräilyreiteistä

Lahden keskustan monipuolisen palvelutarjonnan läheisyys erikoistuneemman palvelutarjonnan kehittämisen näkökulmasta

Sujuvien liikenneyhteyksien luominen Nostavan tulevalle rautatien henkilöliikenneasemalle (n. 4 km etäisyydellä kuntakeskuksesta ja n. 3 km etäisyydellä keskustan eteläosista)

Liikunta ja urheilu

- Kansainvälinen ○ Epävarma
- Valtakunnallinen
- Maakunnallinen/seudullinen

Kulttuuri

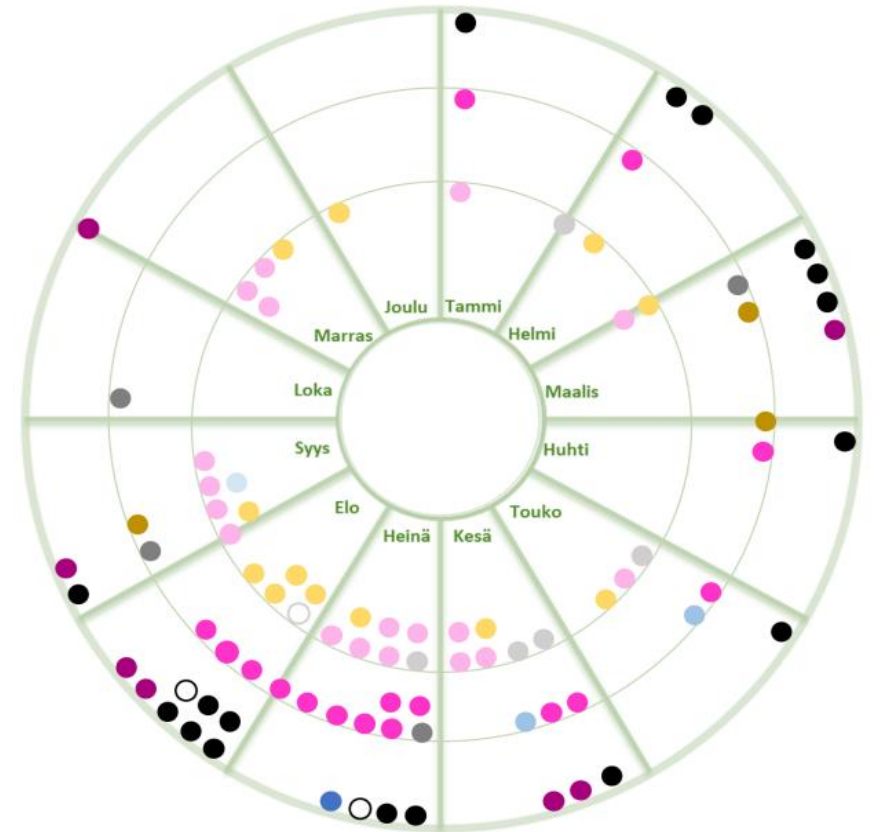
- Kansainvälinen
- Valtakunnallinen
- Maakunnallinen/seudullinen

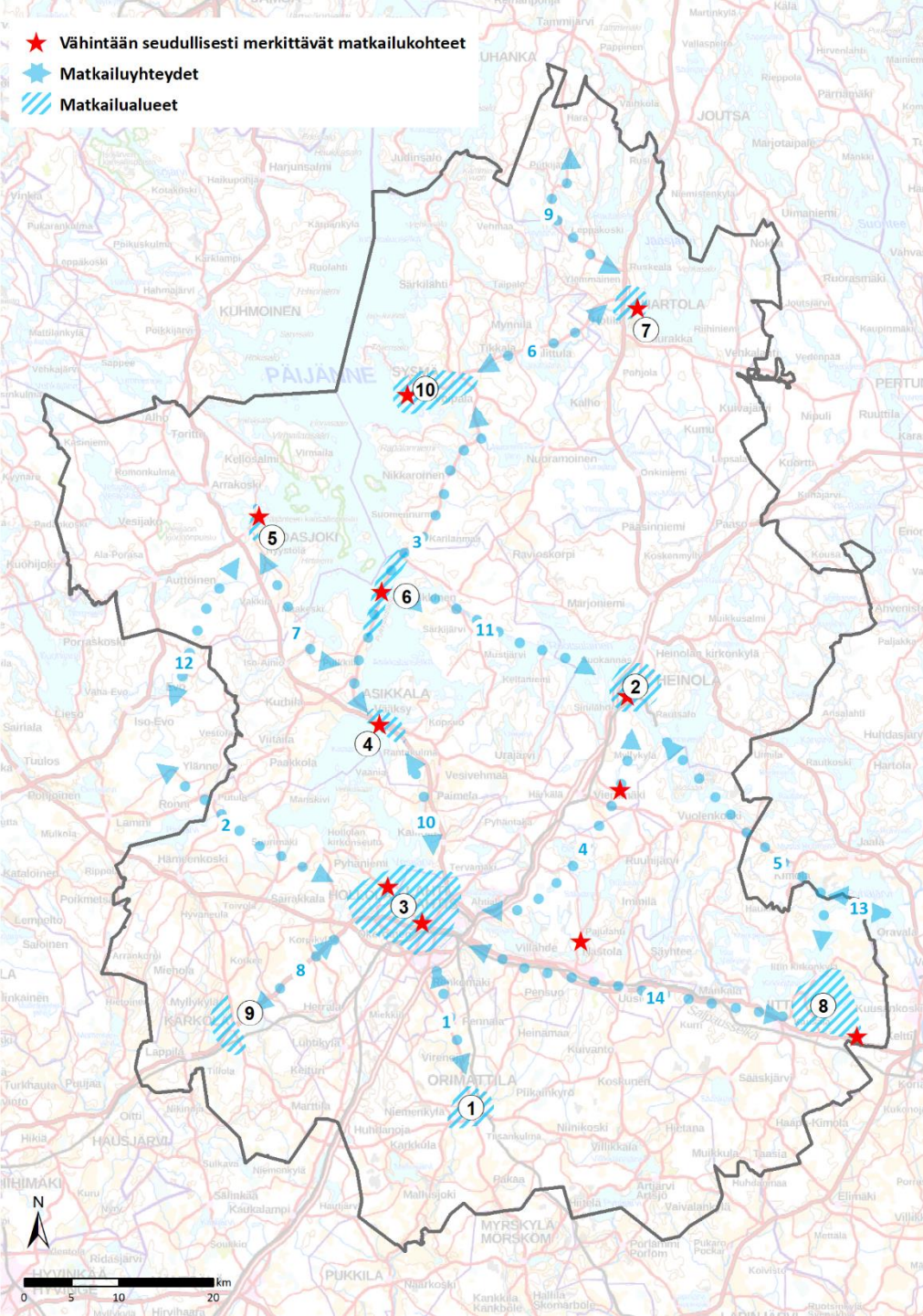
Luonto ja vesistöt

- Kansainvälinen
- Valtakunnallinen
- Maakunnallinen/seudullinen

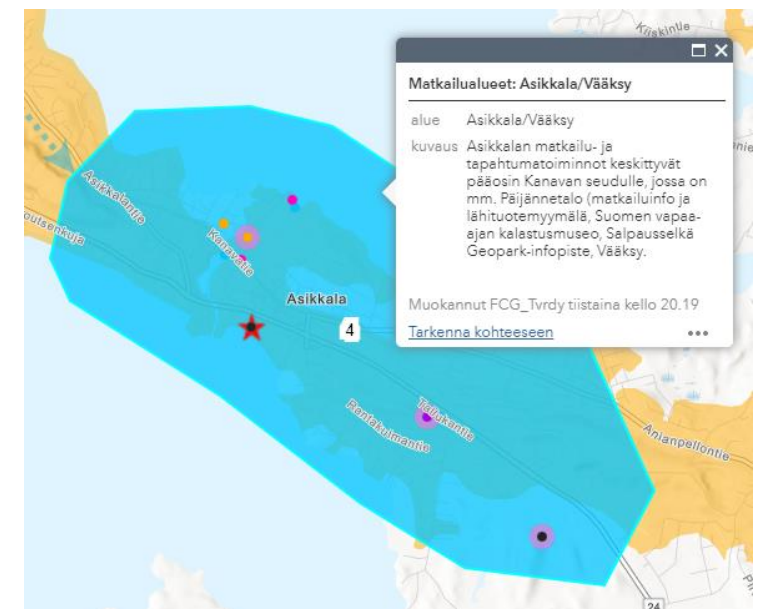
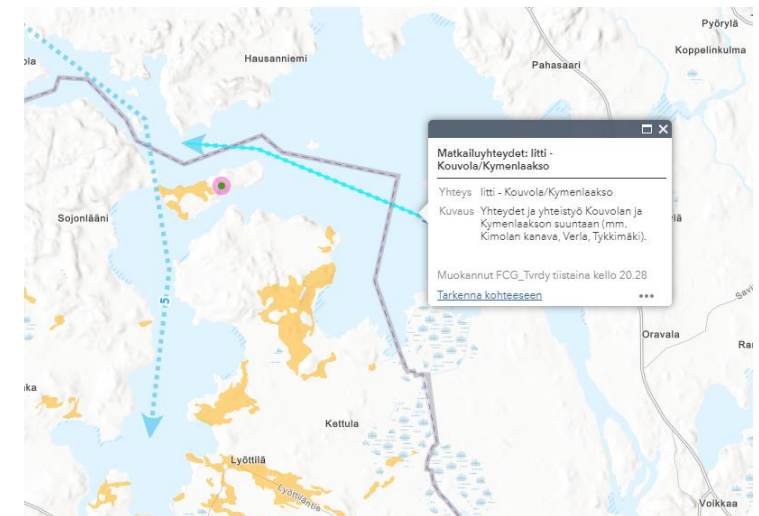
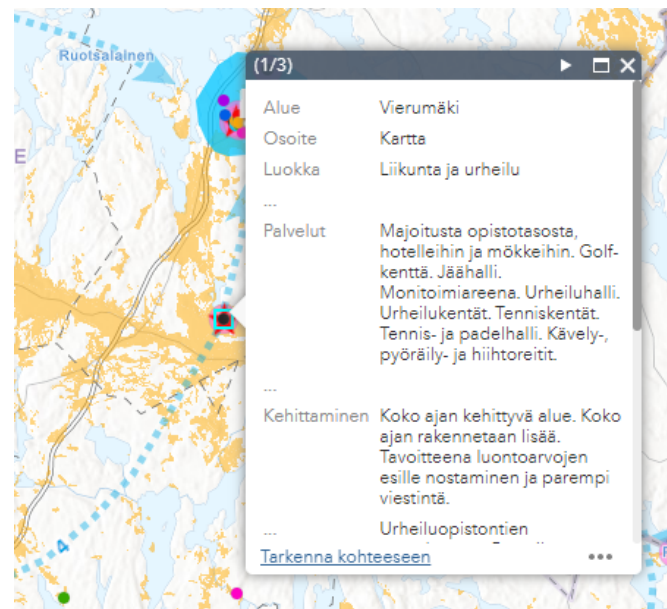
Messut ja markkinat

- Kansainvälinen
- Valtakunnallinen
- Maakunnallinen/seudullinen

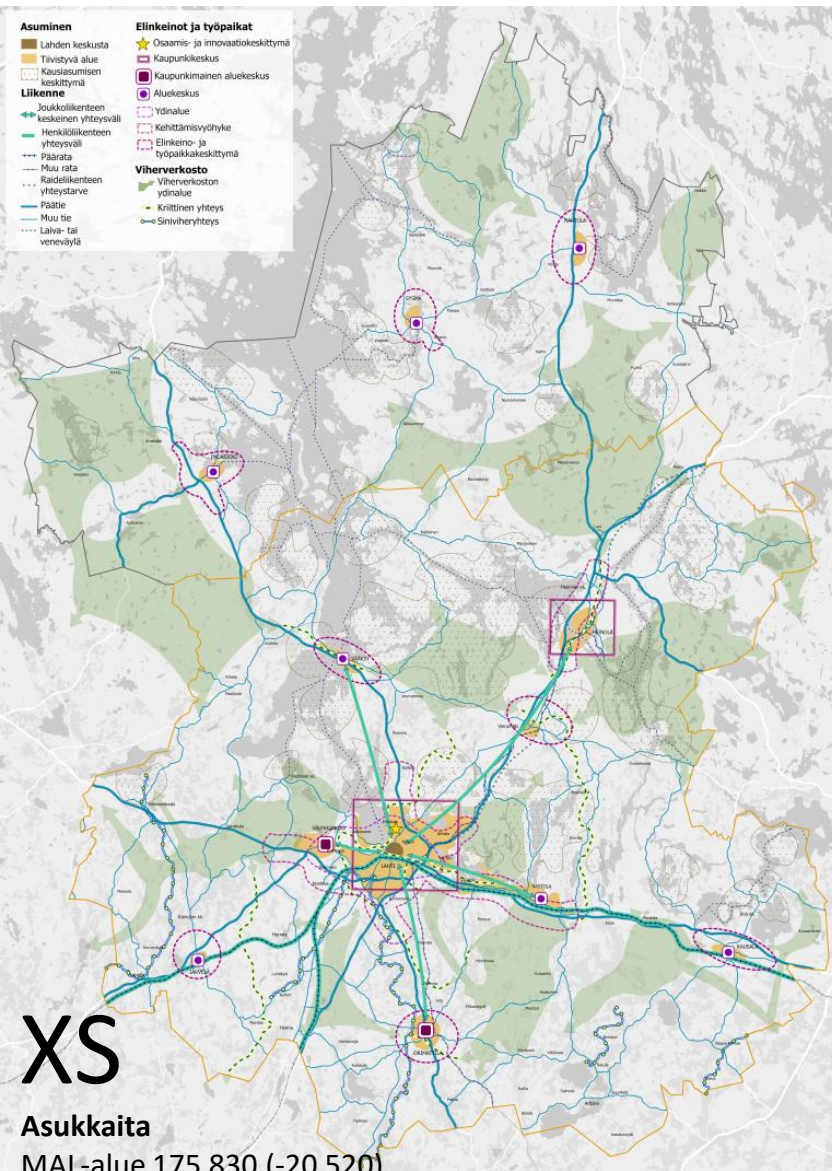

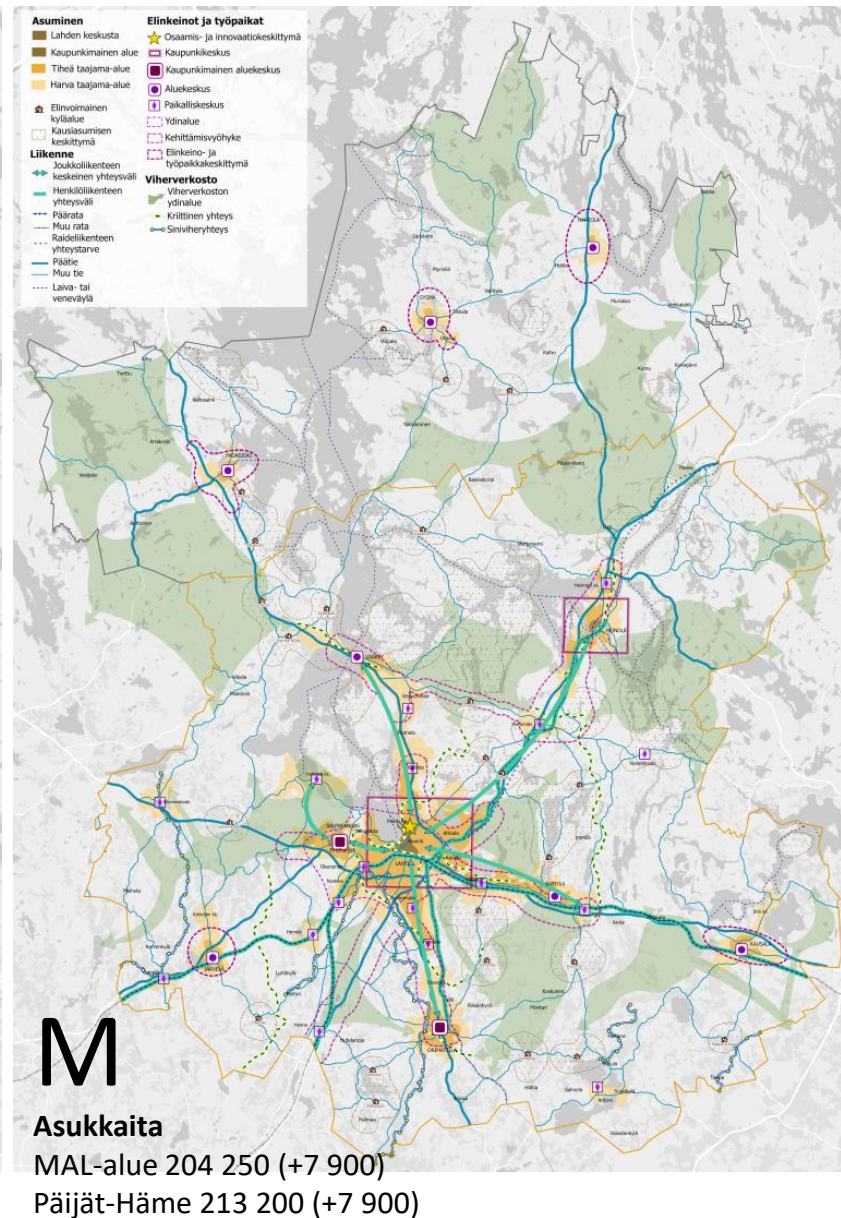
Tarinakarttasivusto

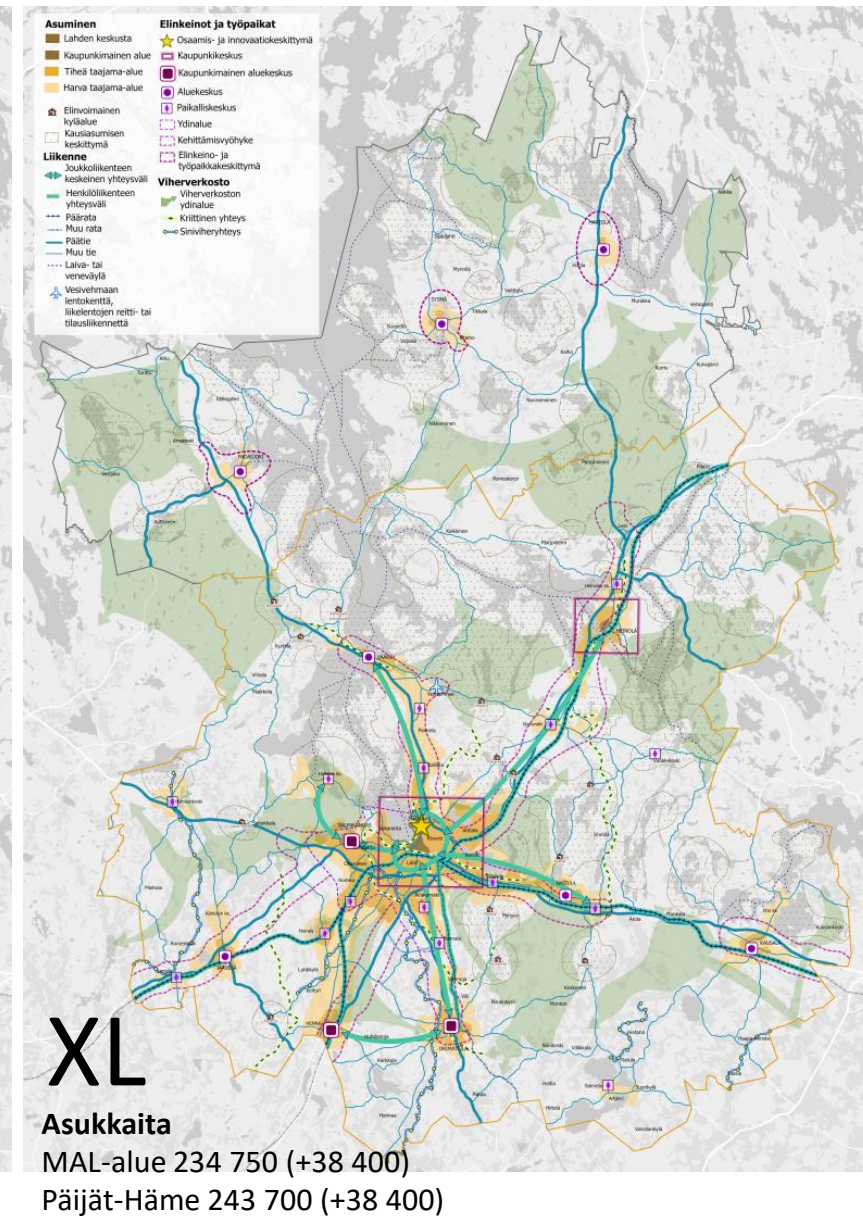
Luonnosvaiheen työpajat
14.-15.5.2022

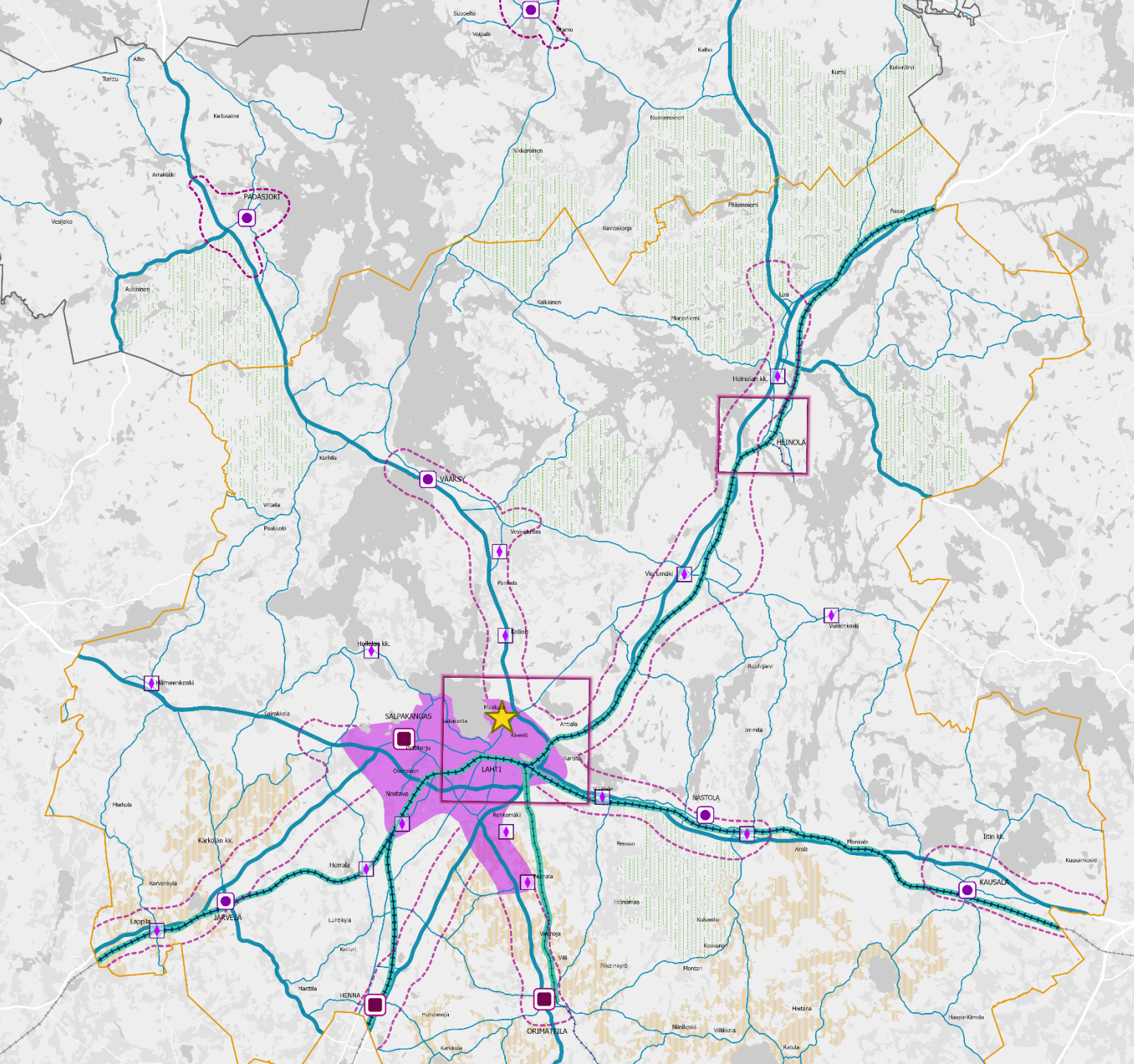
Työpaikkoja
MAL-alue 64 530 (-8 990)
Päijät-Häme 65 800 (-10 300)

Työpaikkoja
MAL-alue 81 020 (+7 730)
Päijät-Häme 83 700 (+7 900)

Työpaikkoja
MAL-alue 97 480 (+23 910)
Päijät-Häme 100 300 (+24 200)

Elinkeinot ja työpaikat

- ★ Osaamis- ja innovaatiokeskittymä
- ▭ Kaupunkikeskus
- ▣ Kaupunkimainen aluekeskus
- Aluekeskus
- ◆ Paikalliskeskus
- Ydinalue
- ▭ Kehittämisyöhyke
- ▭ Elinkeino- ja työpaikkakeskittymä
- ▨ Laaja metsäalue
- ▨ Laaja maatalousalue

Havainnot liittyen elinvoimaisuuteen ja elinkeinoyhteistyyöhön

- Perinteisesti kaavoissa kauppa, teollisuus- ja työpaikka-alueet mielletään elinkeinoalueiksi
- Alkutuotantoa (maa- ja metsätalous) tulisi tarkastella elinkeinona
- Matkailu- ja tapahtumatoimintoja tulisi tarkastella elinkeinona
- Viherverkosto –luonnonsuojelualueet, virkistysalueet, GeoPark ja kansallispuisto tukevat Päijät-Hämeen matkailua

	Maakunnassa	Kasvusta	Kasvusta	Kasvusta
	225 125	20 001	206 890	91,9 %
Nykytilanne	205 124		180 585	88,0 %

Keskuksille jako	Kasvua
Yhteensä:	26 305
Ulkoista	20 001
Sisäistä	6 304

	Kasvua	Jakautuminen
Perusosa:	18 413	70 %
Asemalisä:	7 891	30 %

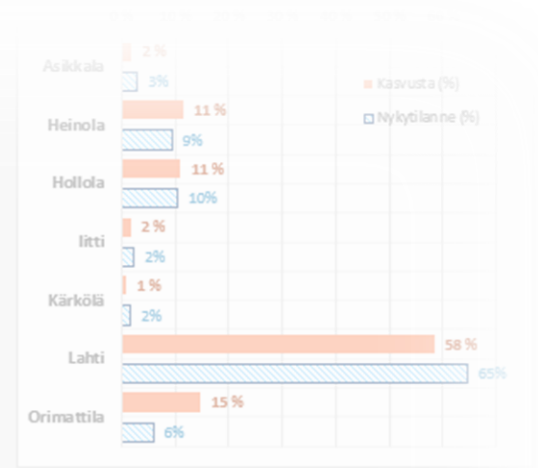
Kasvun perusosan jakautuminen		
Keskusluokka	Osuus (%)	Kasvua
Kaupunkikeskus	65 %	11 969
Kaup. aluekeskukset	20 %	3 683
Aluekeskukset	8 %	1 473
Paikalliskeskukset	7 %	1 289
Yhteensä	1,0	18 413

	Kunta	Keskus	Osuus kasvusta	Asemalisä	Osuus kasvusta	Kasvu yhteensä
Kaupunkikeskus			1,00	0,50	61 %	15 914
Lahti	Lahti	Lahti	0,9	0,4	53,0 %	13 928
		Ahtiala	0,07		3,2 %	838
		Jalkaranta	0,01	0	0,5 %	120
		Karisto	0,1	0,03	5,5 %	1 434

	Muutos	Muutos (%)
Väestö	21 148	10,3 %
Työpaikat	15 009	20,5 %

Orimattila	Salpakankaas	0,4		16,2 %	1 473
Orimattila	Henna	0,4	0,2	24,2 %	3 051
Orimattila	Orimattila	0,2		9,1 %	737
Aluekeskukset		1,00	0,03	7 %	1 710
Asikkala	Vääksy	0,3		13,7 %	442
Hartola	Hartola	0		0,0 %	-
Iitti	Kausala	0,2	0,01	9,4 %	374
Kärkölä	Järvelä	0,1	0,01	4,9 %	226
Lahti	Nastola	0,1	0,01	18,5 %	668

Kartta
(Avautuu selaimeen)

- Valittu mitoitus tulee M- ja XL-luonnosvaihtoehtojen väliltä
- Mitoitusta jaetaan keskuksille
- Työpaikkojen ja asukkaiden määrä ei vähene yhdessäkään keskuksessa, pysyy vähintään nykyisellä tasolla.
 - Väestö ja työpaikat tulevat keskittymään keskusten läheisyyteen

Keskusluokitus

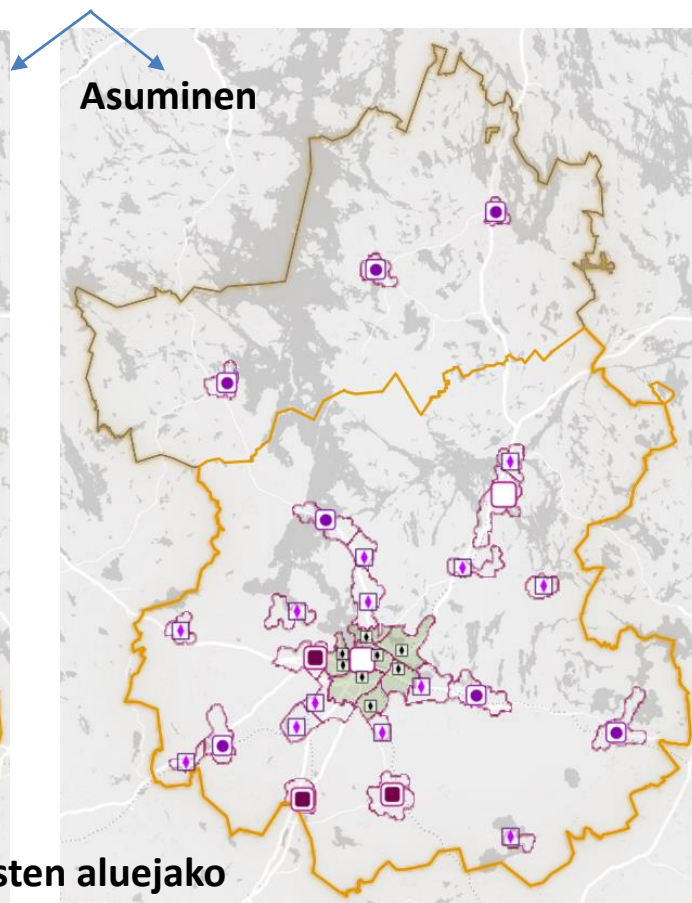
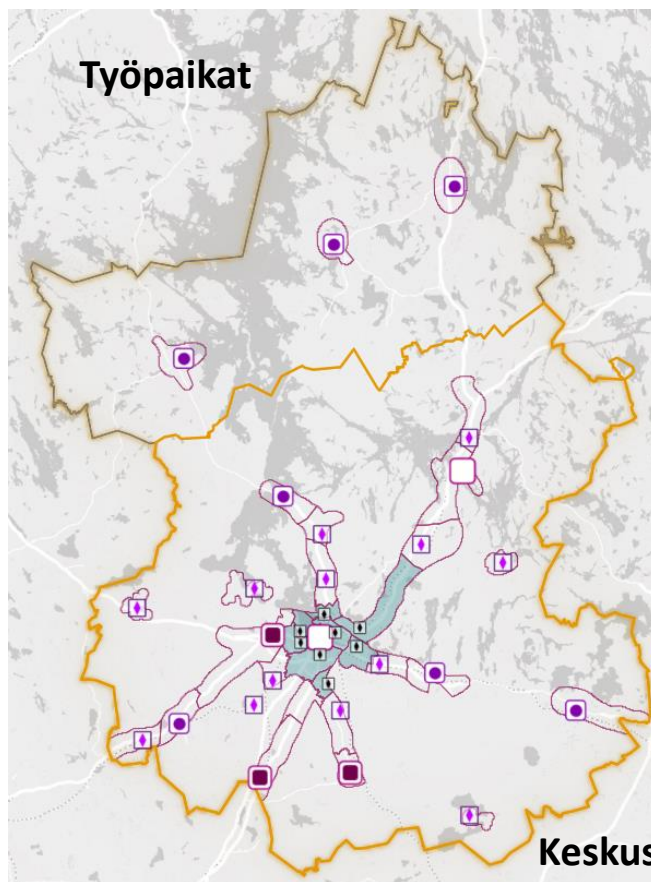
Keskukset jaettu neljään luokkaan:

- Kaupunkikeskukset
- Kaupunkimaiset alakeskukset
- Aluekeskukset
- Paikalliskeskukset

Lisäksi Lahden kaupunkikeskus jaettu alakeskuksiin

Keskualueet muodostavat mitoitetavan alueen

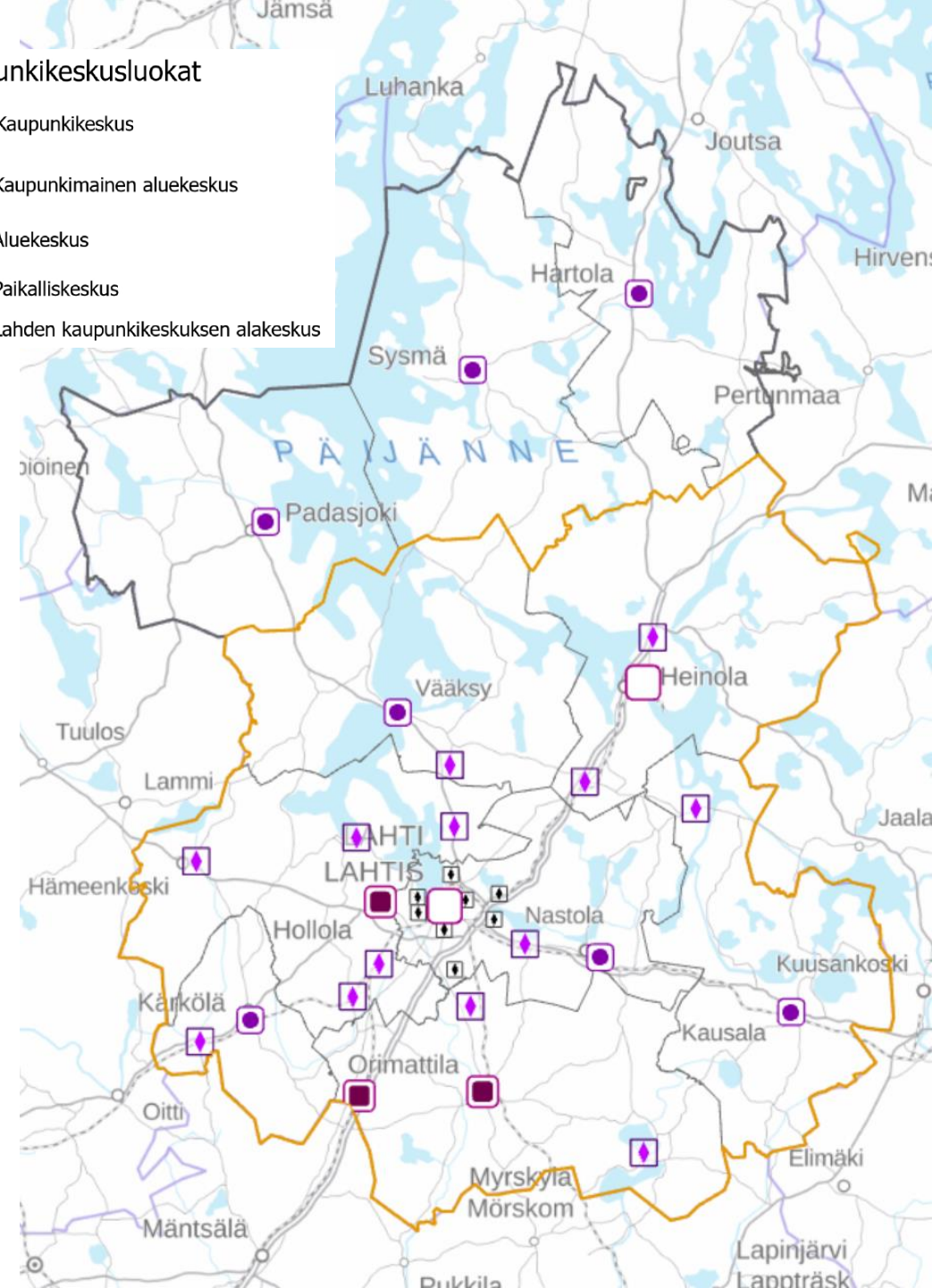
Omat vyöhykkeet väestölle ja työpaikoille.

Keskusten aluejako

Kaupunkikeskusluokat

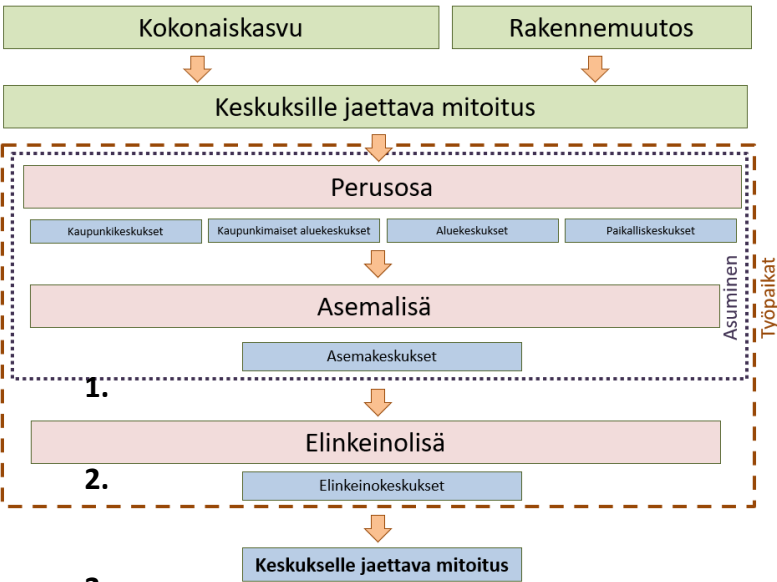
- Kaupunkikeskus
- Kaupunkimainen aluekeskus
- Aluekeskus
- Paikalliskeskus
- Lahden kaupunkikeskuksen alakeskus

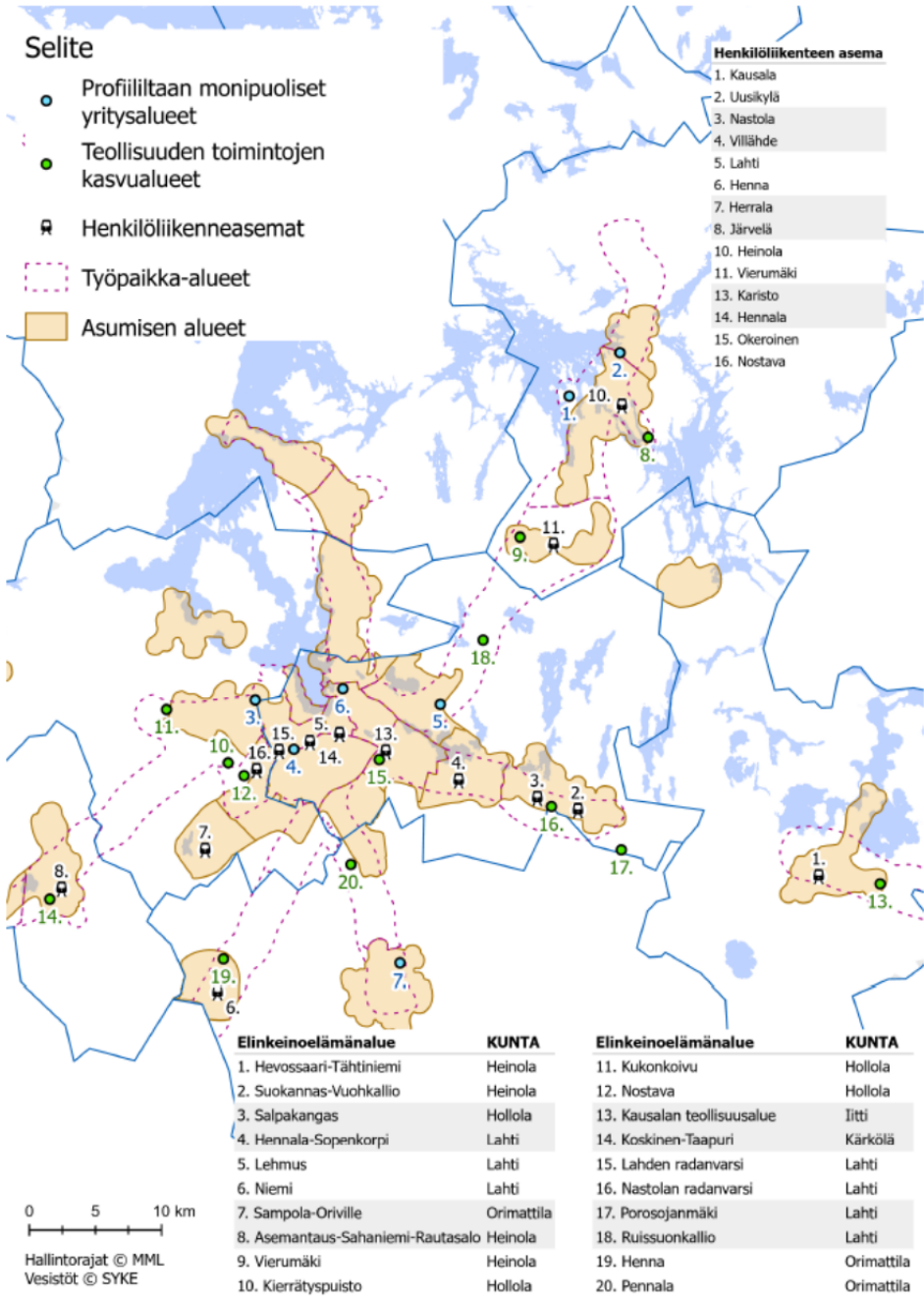
Mitoituksen periaatteet

Kasvun jakaminen keskuksiin:

- 1. "Perusosan" jakaminen keskusluokittain.
- 2. "Asemalisan" jakaminen henkilöliikenteen aseman läheisyydessä oleville keskuksille.
- 3. "Elinkeinolisän" jakaminen seudullisesti tärkeän elinkeinoelämäalueen keskuksille (vain työpaikat).

Keskus	Keskusluokka	Asemalisan	Elinkeinolisä
Lahden keskusta	Kaupunkikeskus	x	
Ahtiala	Kaupunkikeskus		x
Jalkaranta	Kaupunkikeskus		
Karisto	Kaupunkikeskus	x	x
Kärpänen	Kaupunkikeskus	x	x
Kiveriö	Kaupunkikeskus	x	x
Laune	Kaupunkikeskus	x	
Mukkula	Kaupunkikeskus		
Renkomäki	Kaupunkikeskus		
Heinola	Kaupunkikeskus	x	x
Salpakangas	Kaup. aluekeskukset		x
Henna	Kaup. aluekeskukset	x	x
Orimattila	Kaup. aluekeskukset		x
Vääksy	Aluekeskukset		
Hartola	Aluekeskukset		
Kausala	Aluekeskukset	x	x
Järvelä	Aluekeskukset	x	x
Nastola	Aluekeskukset	x	x
Padasjoki	Aluekeskukset		
Sysmä	Aluekeskukset		
Vesivehmaa	Paikalliskeskukset		
Heinola kk.	Paikalliskeskukset		x
Vierumäki	Paikalliskeskukset	x	x
Hämeenkoski	Paikalliskeskukset		
Hollola kk.	Paikalliskeskukset		
Kalliola	Paikalliskeskukset		
Nostava	Paikalliskeskukset	x	x
Herrala	Paikalliskeskukset	x	
Vuolenkoski	Paikalliskeskukset		
Lappila	Paikalliskeskukset		
Villähde	Paikalliskeskukset	x	
Artjärvi	Paikalliskeskukset		
Pennala	Paikalliskeskukset		x

Hollola 2060

Työpaikat: + 1 624

Keskus	Nykyinen	Mitoitettu	Muutos (työp.)	Muutos (%)
Herrala	73	174	101	138
Hollola kk.	197	197	0	0
Hämeenkoski	151	151	0	0
Kalliola	431	557	126	29
Nostava	207	977	770	372
Salpakangas	3494	4121	627	18

Kaupunkikeskusluokat

- Keskuksen väestön lukumäärän muutos + 838 (26%)
+ 296 (72%)
- Keskuksen työpaikkojen lukumäärän muutos

Asuminen

Keskus	Nykyinen	Mitoitettu	Muutos (henk.)	Muutos (%)
Vierumäki	558	1540	982	176

Työpaikat:

Keskus	Nykyinen	Mitoitettu	Muutos (työp.)	Muutos (%)
Vierumäki	784	1342	558	71

Suhde Työpaikkoja / Asukkaita	
2021	2060
1,41	0,87

Vierumäki

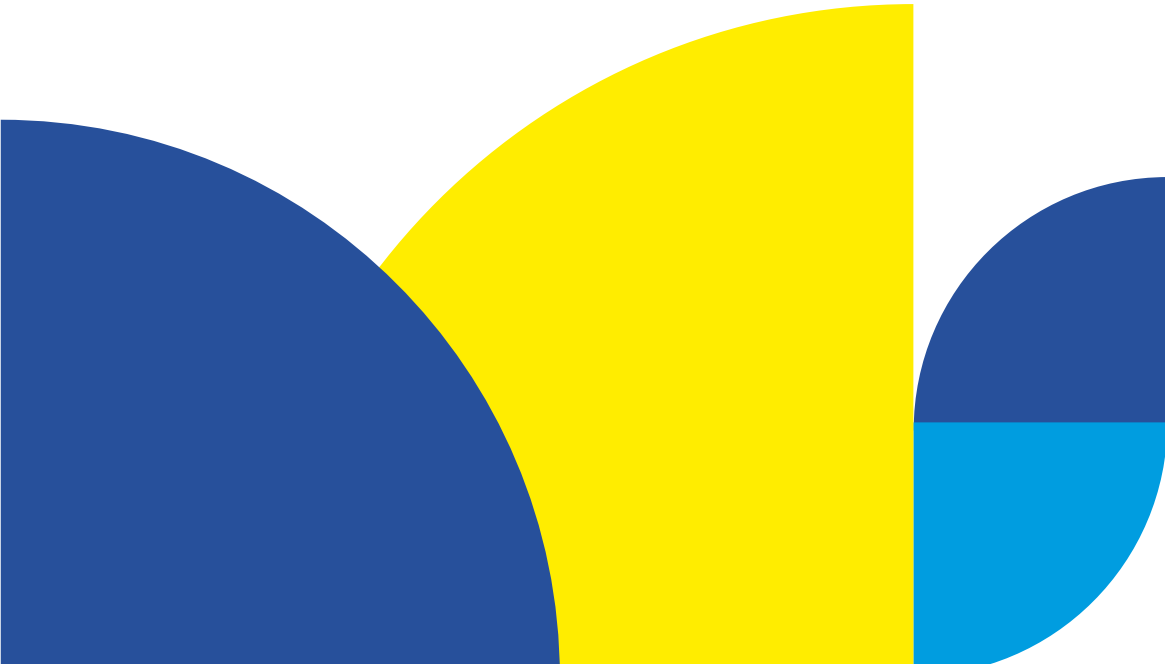
Heinola 2060

Kaupunkikeskusluokat

- Kaupunkikeskus
- Kaupunkimainen aluekeskus
- Aluekeskus
- Paikalliskeskus
- Lahden kaupunkikeskuksen alakeskus
- Keskusten työpaikka-alueet
- Keskusten asumisenalueet

Kiitos!

etunimi.sukunimi@paijat-hame.fi

www.paijat-hame.fi

www.twitter.com/phliitto

www.facebook.com/phliitto